

СПРАВКА

за отразяване на постъпилите становища и предложения от проведената обществена консултация относно Проект на Стратегия за дигитална трансформация на София по доклад с рег. № СОА20-ВК66-691/23.01.2020 г.

№	Подател	Становища / Предложения	Приема се / не се приема Мотиви
1.	Емилия Василева /постъпило по електронен път/	Посочената „Мисия“ на стр.4 представлява описание на очакванията и пътя за изпълнение на стратегията и по принцип няма нищо общо с това, което една мисия следва да описва. Мисията е мисия на града, а не на стратегията. Стратегията е пътят по който, тази мисия ще се изпълни. Не съответства на Предизвикателството „Дигиталните градове“ на ЕС, която формулира цели към градовете да развият и приложат политики на дигитализация, които целят да подобрят живота на гражданите, бизнеса и предприемаческата среда. Предлагам да се преформулира мисията примерно в този смисъл: „Мисията на Столична община е да прилага политики на дигитализация, които целят да подобрят качеството на живот на гражданите и подкрепа за бизнеса, работещите и предприемачите“. Множество адекватни примери могат да се видят от останалите градове участници в инициативата на https://www.digitallytransformyourregion.eu/ .	Приема се. Мисията е редактирана.
		Резултатите от анализа на контекста, представени в Таблица 2, стр.13 включват отсъствието на силни страни, които са посочени в колоната за силни страни. Това създава нееднозначно тълкуване и е предпоставка за неразбиране на силните и слабите страни. Предлагам всички текстове в колоната за силни страни в табл.2,	Приема се. Таблицата е редактирана.

		съдържащи израз по смисъл “няма силни страни“ да бъдат изтрети.	
		Дефинирани са три стратегически цели (Ambition Statement) на стр.16,17, от които третата цел е декомпозирана на цели а) и б) – и трите цели са доста подробно описани, като към тях са добавени и потенциални пътища за достигането им. Този подход за разширяване на описанието на стратегическите цели с описание на потенциални пътища за решаването им може да доведе до манипулиране на целта и включването на неподходящи проекти, които не водят до постигане на стратегическите цели. Предлагам на стр.16,17 да се изтрият всякакви обяснения относно пътищата за постигане на стратегическите цели. Вижте подходящи примери за такъв подход на https://www.digitallytransformyourregion.eu/ .	Не се приема. Подробните описания са с цел по-голяма яснота за поставените цели.
		Цел 1 1. „Да се даде възможност на повече компании от ИКТ бизнес екосистемата на София да вземат участие в дигиталната трансформация на икономиката“ е насочена към изпълнението на стратегията, а не към постигането на основната цел на дигиталната трансформация – подобряване качеството на живот и бизнеса чрез дигитализация. Предлагам да се преформулира като: „Разширено участие на голям брой местни компании от ИКТ бизнеса в дигитализацията на София.“	Не се приема. Основна цел 1 не е насочена единствено към изпълнението на Стратегията, а към включването на повече местни компании от ИКТ бизнес екосистемата в дългосрочния процес на дигитализация на София включително по проекти извън Стратегията.
		Цел 1.2 „Да се отворят съществуващите пазари или да се създадат нови пазари за електронни услуги на местно и национално ниво, посредством подкрепа и улесняване на предоставянето на електронни услуги от ИКТ компаниите за различните индустрии, публичната администрация, дружествата за комунални услуги“ също е насочена към изпълнението и не е формулирана като цел. Предлагам да се формулира като: „Широко използване на компетенциите на местните ИКТ компании в подкрепа на	Не се приема. Целта е дефинирана така, че да зададе активен процес на създаване на нови пазари за електронни услуги на местно и национално ниво, който е по-широк от използването на компетенциите на местните ИКТ компании.

		дигитализацията на публичната администрация, доставчиците на комунални услуги и транспорта“.(в съответствие с графика 1, стр.20)	
		Цел 1.3. е отново с подобна проблемна формулировка. Предлагам цел 1.3.А) от „ Да се подобри местната иновационна екосистема посредством финансови механизми, инвеститорски мрежи и брокерски събития, улесняващи дигиталната трансформация на местната икономика.“ да се преформулира като: „ Местната иновационна екосистема да улеснява дигиталната трансформация на местната икономика.“	Не се приема. Предложената преформулировка е със сходно значение като оригиналния текст, но пропуска същественото уточнение за начина, по който да се подпомогне иновационната екосистема, така че тя да е улеснена при участието в дигиталната трансформация на местната икономика – посредством финансови механизми и инвеститорски мрежи.
		Предлагам цел 1.3.Б) „Да се развият уменията на заетите в местния ИКТ сектор и в стартърп екосистемата с цел разработване и създаване на електронни услуги и бази данни от публични и частни организации“ да бъде формулирана като: „Уменията за разработване и създаване на електронни услуги и бази данни на заетите в местния ИКТ сектор и в стартърп екосистемата да бъдат в подкрепа на дигитална София“.	Не се приема. Предложената преформулировка е със сходно значение като оригиналния текст, но пропуска същественото уточнение, че въпросните умения трябва да се развиват.
		Диференцирането на две стратегически цели в две подточки не е обосновано, ще създаде проблем при отчитането на изпълнението на Стратегията впоследствие, т.к. оперативните цели са общи за тях. Би било целесъобразно да се раздели цел 1.3. на две нови – 1.3. и 1.4.	Не се приема. Двете цели са представени като подточки, защото са взаимосвързани – и двете се отнасят към развитието на местната иновационна и стартърп екосистема. В рамката за оценка на изпълнението на Стратегията са заложили показатели за наблюдаване към двете подточки по отделно, както и към всяка оперативна цел. Номерацията на всяка цел, оперативна цел, дейност и наблюдаван показател осигурява лесната ориентация за свързаността помежду им.

	<p>В изпълнение на посочените четири стратегически цели в проекта на Стратегията са формулирани 18 оперативни цели, показани на Графика 2, стр.22. Прави впечатление, че има изключителна неравномерност на разпределение на оперативните цели към стратегическите.</p> <p>✓ Цел 1.1. – 1 оперативна цел;</p> <p>✓ Цел 1.2. – 12 оперативни цели;</p> <p>✓ Цел 1.3. – 5 оперативни цели, които не са обобщени за двете цели 1.3 А) и 1.3 Б), което не позволява да се измерва степента на постигане на така диференцираните две стратегически цели.</p> <p>Този подход затруднява изключително много привързането на планираните дейности към оперативните и чрез тях към стратегическите цели и може да доведе до неадекватни решения при изпълнение на стратегията и определяне на приоритетите. Въпреки, че няма написано правило, добрата практика е стратегическите цели да се описват с около 2-5 оперативни цели. Адекватни примери в това отношение могат да бъдат намерени на https://www.digitallytransformyourregion.eu/.</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Различните основни цели са с различен обхват, който предполага различен брой оперативни цели. Броят, както и самите оперативни цели са идентифицирани чрез работни групи с местната екосистема, като по този начин е определен и фокусът на Стратегията.</p> <p>Номерацията на всяка цел, оперативна цел, дейност и наблюдаван показател осигурява лесната ориентация за свързаността помежду им.</p>
	<p>Оперативна цел 3.5. „Да се предлага университетско образование в сферите на предприемачеството; науката, технологиите, инженерството и математиката (STEM); както и интердисциплинарното инженерство и информатиката“ напълно противоречи на дефинираната като силна страна при анализа на контекста „Силен интерес от страна на младите хора към дигитални теми и Допълнително образование в сферата на дигиталните умения, предоставено от ИТ сектора“. Дигиталните компетенции са най-бързо променящите се и университетското образование остарява още при утвърждаване на програмите за обучение. Предлагам оперативна цел 3.5. и съпътстващата я дейност 3.5.1 да</p>	<p>Не се приема.</p> <p>Няма противоречие. Силните страни включват допълнителното образование в сферата на дигиталните умения, предоставено от ИТ сектора. Оперативна цел 3.5. е насърчаване на университетско образование (от публичния сектор) не само в сферата на ИТ, а и по науки, инженерство, предприемачество и математика (STEM). Доказателство за важността на предлаганото качествено университетско образование в тези сфери е интересът по темата на множество международни фирми, които са потенциални инвеститори в София.</p>

		бъдат изключени от проекта на Стратегията.	
		<p>Оперативна цел „ОЦ2.5. Комунални услуги: да се разработят електронни услуги в сфери като: ОЦ2.1.Е-управление: да се разработят електронни услуги в областите, в които понастоящем се предоставят услуги от Общината 1) административни услуги, местни данъци и такси (2) образование, (3) зелени системи (4) култура и туризъм, (5) градско планиране и строителен контрол (6) социални грижи и др.“ повтаря оперативна цел ОЦ.2.1. дори в описанието си. Планираната дейност „2.5.1 Информационна платформа за потреблението на комунални услуги в реално време“ към цел ОЦ.2.5 по същество е проект без полезен ефект - 100 000 евро за пилотен проект за електронни комунални услуги с цел спестяване на енергия, газ и вода в 3-5 необщински обекта с 30 датчика. Проектът ще завърши с разработване на електронна услуга, която да подпомогне собствениците да следят консумацията си и да се информират при инциденти. Този проект не подкрепя нито една от областите, в които се предоставят услуги от общината, както е написано в целта. Предлагам ОЦ2.5. и съпътващата и дейност да се изключат от проекта на Стратегията.</p>	<p>Не се приема. Имаше неточност при редакцията на оперативните цели и неправилно беше копирана ОЦ 2.1 на мястото на ОЦ 2.5. Неточността е отстранена. Дейност „2.5.1 Информационна платформа за потреблението на комунални услуги в реално време“ съответства на „ОЦ2.5. Развиване на електронни услуги в сфери като: (1) енергийно и водно спестяване, (2) оптимизация на общественото осветление, (3) интелигентни системи за измерване, (4) наблюдение на околната среда, (5) прогнозиране на търсенето, (6) идентифициране на течове и инциденти, водещи до загуба на енергия“.</p>
		<p>Не са планирани дейности по изпълнение на ОЦ.1.1. Предлагам да се обсъдят потенциални дейности, които да доведат до изпълнението на тази цел (например виж т.14 от становището ми) или тя да се изключи от проекта на Стратегията.</p>	<p>Постигането на оперативна цел 1.1. ще бъде косвено подпомогнато от част от дейностите, спадащи към други оперативни цели, най-вече от 3.1. до 3.5. Въпросът предстои да се разгледа с работна група от СОС при обсъждането на План за действие (Пътна карта) по изпълнението на Стратегията за дигитална трансформация на София. Предложението ще се вземе предвид.</p>
		<p>В Приложение II отсъстват показатели за измерване на степента на изпълнение на оперативните цели, например</p>	<p>Въпросът предстои да се разгледа с работна група от СОС при обсъждането на План за</p>

		за ОЦ2.9, ОЦ.3.1. и др. Те трябва да бъдат определени преди одобряването на Стратегията. Предлагам на СО да предложи, а СОС да одобри Стратегия с ясно определени измерими показатели, защото това е механизмът за контрол на изпълнение на стратегията (виж раздел 5).	действие (Пътна карта) по изпълнението на Стратегията за дигитална трансформация на София. Предложението ще се вземе предвид.
		Цитираната цел „Най-малко пет различни категории“ отворени данни по дейност „ 2.4.2. Платформа за градски данни“ не е конкретна. Имайки предвид реалните проблеми пред гражданите на София – мръсен въздух, източници на замърсяване на въздуха, качество на градския транспорт, неефективност на общинските дружества, разходването на публични средства и др. предлагам тези категории да бъдат конкретно определени от СОС. Предлагам да бъдат включени като критерии „отворени данни за качеството на въздуха, питейната вода, управлението на общинския бюджет, управлението на общинската собственост и управлението на общинските дружества“.	Въпросът предстои да се разгледа с работна група от СОС при обсъждането на План за действие (Пътна карта) по изпълнението на Стратегията за дигитална трансформация на София. Предложението ще се вземе предвид.
		Цитираната цел „100 потребители на месец, използващи платформата“ за отворени данни по дейност „2.4.2. Платформа за градски данни“ от 100 души на месец не е реалистична (smart). При възрастно население от 1 064 772 души само избиратели (по данни от ЦИК за последните общински избори), цел от 100 души месечно с достъп до платформата демонстрира неготовност от страна на Столична община да споделя отворени данни. Предлагам тази цел да бъде променена на минимум 20000 души/месечно.	Въпросът предстои да се разгледа с работна група от СОС при обсъждането на План за действие (Пътна карта) по изпълнението на Стратегията за дигитална трансформация на София. Предложението ще се вземе предвид.
		Предлагам да се помисли за включване на нова оперативна цел „Разширяване на дистанционната работа в София“. Стимулиране на работата от дома, т.н. home office е потенциален проект, който е в унисон със стремежа за дигитализация на София. Със сигурност ще има и допълнителен полезен ефект: по-чист въздух поради по-	Не се приема. Не е подходящо Столична община активно да поощрява дистанционната работа. Отговорност за съответното предприятие е да прецени кой метод на работа е най-подходящ за предприятието, за служителите, а и за околната

		<p>малко хора, които ще се преместват сутрин-вечер между дома и офиса; възможност да се отлеждат децата в къщи при желание от страна на родителите и в крайна сметка - по-добро качеството на живот. Една община като София може да инвестира средства за стимулиране на тези компании, които преместват работни места от офисите у дома. Примерни мерки за стимулиране - личен администратор (подобно на личен банкер); предварително договорени отстъпки с доставчик на VPN услуги; доставка на IT техника и софтуер за дистанционен достъп; изграждане на споделени офиси по квартали в общински имоти със свободен достъп за тези фирми, например за срещи, обучения; облагородяване на инфраструктурата и изграждане на градинки около офисите на тези фирми; изграждане на зарядна станция за електрически автомобили и др.. Това са само примери, важното е какво ще бъде полезно на тези фирми. Това е проект, водещ до изпълнение на оперативна цел ОЦ.1.1 където няма планирани дейности и който ако се планира както трябва, ще доведе до реален пряк и непряк ефект с не толкова много средства.</p>	<p>среда. София предлага нужната инфраструктура за безпрепятствено организиране на дистанционна работа от страна на фирмите, които имат желание за това.</p>
		<p>В заключение, общото впечатление от представения проект на Стратегия за дигитална трансформация е, че както целите на Стратегията, така и дейностите не следват общата цел за подобряване на качеството на живот – лесно взаимодействие между община и граждани, отворени данни, чист въздух, зелена система, добър градски транспорт. Планираните дейности от проекта на Стратегията няма до доведат до значителна дигитална трансформация, подобряваща качеството на живот и бизнеса, а по-скоро ще имат козметичен ефект в отделни направления.</p>	<p>Оперативните цели 2.1.-2.4. по приоритетна сфера Е-управление и дейностите към тях, ще допринесат за по-лесното взаимодействие между община и граждани. ОЦ2.4. цели именно отварянето на данни и осъществяването на нужните реформи, за да стане това възможно. Въпреки че чист въздух и зелена система не са сред четирите приоритетни сфери в Стратегията, те са сред приоритетите на Столична община. Оперативна цел 2.9. по приоритетна сфера транспорт и дейностите към нея, ще допринесат за подобряването на градския транспорт в града.</p>

			<p>Мисията, целите, оперативните цели и дейностите са идентифицирани с помощта на експерти по дигитална трансформация и в работни групи с десетки представители на местни фирми, бизнес асоциации, образователни институции, неправителствени организации и Столична община. Това е доказателство за смисъла на идентифицираните мерки. Стратегията не е изчерпателна относно всички сфери и нужди в областта на дигитализацията. Документът има за цел да постави началото на систематична работа в тази посока и да определи начални приоритетни сфери. Стратегията не ограничава Столична община да работи единствено по идентифицираните четири приоритета. Дигитални решения могат да бъдат въвеждани за преодоляването на актуални проблеми от всякакъв тип.</p>
		Предлагам на общинските съветници от СОС да върнат на СО проекта на стратегията за преработване.	След приключване на общественото обсъждане е създадена работна група по Стратегията с представители от Столичен общински съвет и независими експерти.
2.	Александър Ганчев Мениджър, Управленско консултиране „Делойт България“ /постъпило по електронен път/	<p>Възлагане на проекти: Потребителите на дигитални услуги биха имали най-голяма добавена стойност, ако дефинираните проекти за постигане на целите на Стратегията за дигитална трансформация на София бъдат възлагани съвместно на международни консултантски и технологични компании. От една страна международните консултантски компании биха допринесли за изпълнение на проектите с прилагането на знания, споделяне на добри пазарни практики и глобални трендове и опит от вече реализирани подобен тип проекти в други държави. От друга страна технологичните компании биха осигурили обезпечението с най-модерните и подходящи технологии,</p>	Коментарът не е по съдържанието на Стратегията. Приема се предложението от общ характер за консултации с международни експерти с опит и знания в сферата на дигитализацията и интелигентните градове.

		които ще допринесат за изграждането на иновативни и гъвкави дигитални услуги.	
		Консултации с бизнеса и гражданите: В изпълнението на проектите, участието на различни заинтересовани лица като граждани, бизнеса, бизнес асоциации, и други организации би било подходящо. По този начин ще се осигури вземане предвид гледната точка, съответните нужди и нивото на полезност на планираните дигитални инициативи и специфични функционалности за всяка от горепосочените групи участници. Това би могло да стане чрез създаването на платформа (постоянен канал за комуникация), която да се използва за подаване на идеи, мнения и препоръки от заинтересовани страни, тяхното анализиране и одобрение от подходяща комисия в Столична Община. Такъв тип комуникация би била добра отправна точка в посока развиване на нови дигитални услуги, обслужващи преките нужди на обществото.	Както е посочено в Стратегията за дигитална трансформация на София (СДТС): „важно е да са налични всички пет групи от заинтересовани страни в управлението на СДТС: индустрията, образователните институции, администрацията, потребителите (групите и организациите, които представляват гражданите), експертите по устойчивото развитие на средата и използването на природните ресурси.“ Към април 2020 г. направление "Дигитализация, иновации и икономическо развитие" работи по различни варианти за комуникация с гражданите, така че да могат последните да споделят своите идеи за въвеждане на нови дигитални решения в София.
		Стимулиране на иновациите: Като част от Стратегията, считаме, че е добра идея да се включи изграждане и промотиране на "Innovation hub" и дори "Sandbox" платформа, където иновативни технологични решения ще бъдат тествани преди официалното им одобрение за включване в екосистемата на Столична Община. Подобна платформа ще стимулира създаването на общност, заинтересувана от технологични подобрения за града, и ще даде свободата да бъдат подбрани правилните решения, без да се компрометират съществуващите системи и достъпи до данни.	Въпросът предстои да се разгледа с работна група от СОС при обсъждането на План за действие (Пътна карта) по изпълнението на Стратегията за дигитална трансформация на София. Предложението ще се вземе предвид.
3.	НПО „Линкс“ /постъпило по електронен път/	Предложение за дейности към оперативна цел 2.3 Столична община използва различни системи в ежедневната си дейност, като важно е да се отбележи успешното въвеждане и използване на деловодната система „Акстър“ от всички отдели и дирекции. Основният проблем, който НПО Линкс идентифицира в Столична	Приема се. Предложената дейност е включена в Стратегията.

		<p>община при провеждането на проучването за картографиране на наличните данни, съхранението им, реда на достъп, начините им на създаване и консумация е, че голяма част от информацията, която общината произвежда се съхранява във вид на сканирани документи. За да дигитализира напълно дейността си, НПО Линкс предлага на Столична община да поддържа данните си изцяло в цифров вид, който да позволява надеждната им последваща обработка. За да постигне това, НПО Линкс предлага две дейности:</p> <p>1. Използване на електронни подписи Основна пречка за съхранението на документите в цифров вид е необходимостта от подпис/и. Процесът на обработка особено се усложнява, респективно забавя когато върху даден документ трябва да се поставят повече от един подписи – необходимо е документите да се пренасят физически между отделните дирекции и много често изминават километри (пренасяни от хора), в зависимост от местоположението на дирекциите, участващи в конкретния случай. Въвеждането на електронни подписи при издаването на документи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ще ускори значително процеса на работа; • ще позволи съхраняването на документи изцяло в цифров вид; • ще позволи последваща обработка на данните с различни средства; • ще подобри потребителското изживяване както в служителите, така и в гражданите, респективно ще увеличи доверието в общината. 	
		<p>2. Въвеждане на структуриран вид на документите и използване на подходящи файлови формати. Надеждната обработка на данните изисква те да са фино гранулирани и добре структурирани, което може да се постигне с</p>	<p>Приема се. Предложената дейност е включена в Стратегията.</p>

		<p>въвеждането на структуриран вид на типовите документи и използване на подходящи инструменти и файлови формати. Структуриран вид на типовите документи може да се постигне с технически средства, достъпни в използваните офис програми. Документите произведени на основата на такива шаблони ще могат да бъдат обработвани надеждно и автоматизирано, което ще доведе до намаляване на натоварването върху служителите, като се избегне необходимостта от дублиране на информацията в различни видове справки и регистри – те ще се попълват/изграждат автоматично. Пример за използване на подходящи файлови формати е поддържането на различните видове графици. Използването на програма за управление на календар, вместо MS Excel или MS Word, ще позволи ефективното управление на графиците, споделянето и визуализирането на информацията между отделите и към гражданите, както и обработката им с автоматизирани средства</p> <p>Финансови параметри Предложените две дейности ще доведат до голямо подобрение в нивото на дигитализация на Столична община и могат да бъдат реализирани за кратко време и на относително ниска цена от служителите на ИТ отдела на Столична община. Според органиграмите на Столична община и районните администрации необходимост от електронни подписи имат 512 служители на Столична община и районните администрации, които включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 104 служители от СО: кмет, заместник-кметове, секретар, главен архитект, директори на дирекция, началник-отдели; • 408 служители от 24-те районни администрации: кмет, заместник кметове, финансов контролър, главен инженер, секретар, главен архитект, 	
--	--	--	--

		началник-отдели. Първоначалната сума за въвеждане на цифрови подписи сред тях е 30 720 лева.	
		<p>Заклучение</p> <p>Поддържането на данните изцяло в цифров вид е подход, който залага първо на данните, а след това на изграждането на тяхна база на системи, платформи, услуги, продукти, екосистеми и др. НПО Линкс предлага на гореописаните две дейности да се даде възможно най-висок приоритет, тъй като те са отключващи за процеса на реална и ефективна дигитализация в Столична община. Извършвайки предложените дейности ще се постигнат оптимални резултати – за кратък период и на ниска цена Столична община ще направи голяма крачка към изпълнението на общата цел на Стратегията за подобряване на качеството на живот – лесно взаимодействие както между отделите и дирекциите в общината, така и между община, бизнес и граждани.</p>	Приема се предложението от общ характер.